

ZAKRES EGZAMINU KWALIFIKACYJNEGO Z PRZEDMIOTÓW OGÓLNUMUZYCZNYCH

Do wyższych klas Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II stopnia

Egzamin kwalifikacyjny z kształcenia słuchu i wiedzy ogólnomuzycznej przeprowadza się w formie pisemnej lub mieszanej (tj. pisemnej i ustnej).

Do egzaminu w formie ustnej przystępują kandydaci, którzy w części pisemnej egzaminu uzyskali wynik poniżej 13 punktów (na 25 możliwych). Jeżeli kandydat w części pisemnej uzyskał wynik poniżej 13 pkt. i zdał egzamin ustny, to wynik końcowy z obu części wynosi maksymalnie 13 punktów.

ZAKRES WYMAGAŃ DO KLASY II POSM II stopnia (cykl 4-letni)

Kształcenie słuchu z elementami zasad muzyki – forma pisemna:

1. Rozpoznawać słuchowo, określać oraz budować:

- gamy durowe (naturalna, harmoniczna) i molowe (wszystkie odmiany) wraz triadą harmoniczną do 7 znaków przykluczowych;
- interwały proste i złożone;
- interwały charakterystyczne z rozwiązaniem w gamach durowej naturalnej i molowej we wszystkich odmianach;
- akordy durowe, molowe (wszystkie postacie), zmniejszone i zwiększone oraz D^7 (we wszystkich postaciach wraz z rozwiązaniami) i D^9 (bez przewrotów z rozwiązaniem);
- skale modalne, pochodzenia ludowego (górska, cygańska), chromatyczna (regularna) oraz całotonowa (rozpoznać i zapisać);
- kadencje z uwzględnieniem $D^{6/4}$.

2. Zapisać, skorygować, uzupełnić:

- przebieg rytmiczny w taktach prostych/złożonych z uwzględnieniem grup niemiaryowych (triola), z kropką, synkopy;
- 1-głosowe dyktando tonalne wraz z przebiegiem rytmicznym w taktach prostych/złożonych;
- 2-głosowe dyktando tonalne (z jednym głosem rytmicznym).

Wiedza z zakresu harmonii – forma pisemna:

1. Podstawowe wiadomości

- znajomość triad do 3 znaków w gamach durowych i molowych oraz ich odmianach
- znajomość podstawowych wiadomości o budowie trójdźwięków w postaci zasadniczej i w przewrotach
- znajomość zasad dotyczących dwojenia składników akordowych w trójdźwiękach w postaci zasadniczej i w przewrotach, w układzie 4-głosowym
- znajomość podstawowych zasad harmonicznym dotyczących skali głosów, ich nazw i sposobów zapisywania, odległości między głosami, 4-głosowego układu skupionego i rozległego oraz pojęć pozycji i przewrotu akordu

- znajomość niedozwolonych interwałów w ujęciu wertykalnym i horyzontalnym (równoległości, odległości zwiększone, septymy i odległości większe od oktawy)
- znajomość zasad łączenia ścisłego - w stosunku kwinty (zasada najbliższej drogi i wspólnego dźwięku) oraz w stosunku sekundy (zasada ruchu przeciwnego)
- zasad harmonizacji melodii w sopranie
- znajomość zasad łączenia swobodnego w stosunku kwinty i sekundy
- umiejętność wykonywania zadań pisemnych – realizacja konstrukcji harmonicznego, basu cyfrowanego, harmonizacja melodii w sopranie

2. Przewroty trójdźwięków

- znajomość zasad użycia akordów w przewrotach
- nazwy słowne przewrotu I-go i II-go
- znajomość oznaczeń basu cyfrowanego dla trójdźwięków

3. Kadencje

- kadencje małe i wielkie (doskonała, zawieszona, plagalna)
- kadencje mocne i słabe
- kadencje rozszerzone (zD6/4)

4. Dominanta z podwójnym opóźnieniem – D6/4

- zasady użycia
- umiejscowienie w takcie
- zasady dwojenia składników
- zasady prowadzenia składników opóźniających -ściśle i swobodnie
- akordy poprzedzające i następujące

5. Analiza harmoniczna zapisu nutowego w układzie 4-głosowym

Wiedza z zakresu historii muzyki – forma pisemna:

1. Wskazać chronologię dziejów muzyki → nazwy epok, ramy czasowe, przedstawiciele;
2. Określić funkcje i rodzaje muzyki na przestrzeni dziejów (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki **od Starożytności do renesansu** włącznie).
3. Podać rodzaje i typy obsady wykonawczej wraz z praktyką wykonawczą w poszczególnych epokach muzycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki **od Starożytności do renesansu** włącznie).
4. Znać terminy i oznaczenia związane z elementami muzyki i faktury muzycznej.
5. Znać budowę i zastosowanie form i gatunków muzycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki **od Starożytności do renesansu** włącznie).
6. Rozróżnić techniki kompozytorskie charakterystyczne dla różnych stylów historycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki **od Starożytności do renesansu** włącznie).
7. Wymienić reprezentacyjne szkoły/ugrupowania artystyczne i czołowych przedstawicieli muzyki **średniowiecza i renesansu**.

Dodatkowy zakres materiału do egzaminu ustnego:

1. Czytać nuty głosem w kluczu wiolinowym i basowym posługując się nazwami literowymi lub solmizacyjnymi.
2. Zrealizować przebieg rytmiczny.
3. Pytania z zakresu w/w zagadnień z zasad muzyki, harmonii i historii muzyki.

ZAKRES WYMAGAŃ DO KLASY III POSM II stopnia (cykl 4-letni)

Kształcenie słuchu z elementami zasad muzyki forma pisemna:

1. Rozpoznawać słuchowo, określać oraz budować:

- a) gamy durowe (naturalna, harmoniczna) i molowe (wszystkie odmiany) wraz triadą harmoniczną do 7 znaków przykluczowych;
- b) interwały proste i złożone;
- c) interwały charakterystyczne z rozwiązaniem w gamach durowej naturalnej i molowej we wszystkich odmianach;
- d) akordy durowe, molowe (wszystkie postacie), zmniejszone i zwiększone oraz D^7 (we wszystkich postaciach wraz z rozwiązaniami), czterodźwięk zmniejszony, durowy z septymą wielką, molowy z septymą małą i wielką, durowy i molowy z sekstą, D^9 , $D^{6/4}$;
- e) skale modalne, pochodzenia ludowego (górska, cygańska), chromatyczna (regularna) oraz całotonowa (rozpoznać i zapisać);
- f) kadencje z uwzględnieniem $D^{6/4}$ i akordów pobocznych.

2. Zapisać, skorygować, uzupełnić:

- a) przebieg rytmiczny w taktach prostych/złożonych z uwzględnieniem grup niemiary (triola), z kropką, synkopy;
- b) 1-głosowe dyktando tonalne i atonalne wraz z przebiegiem rytmicznym w taktach prostych/złożonych;
- c) 2-głosowe dyktando tonalne (z jednym głosem rytmicznym).

Wiedza z zakresu harmonii – forma pisemna:

- 1. Znać zasady budowy, nazewnictwo i rozwiązywania akordów septymowych i nonowych na wszystkich stopniach skal (durowej naturalnej i molowej harmonicznej) oraz akordów z dodaną sekstą;
- 2. Rozróżniać pojęcia: elizja (elipsa) oraz łańcuch dominant wtrąconych i umieć je zastosować w analizie i działaniach praktycznych;
- 3. Umieć dokonać harmonizacji melodii chorałowej zarówno diatonicznej, jak i schromatyzowanej;
- 4. Potrafić realizować 4-gł. konstrukcję harmoniczną zawierającą akordy główne, poboczne, konsonansowe i dysonansowe (septymowe, nonowe, z dodaną sekstą), wychylenia modulacyjne oraz dźwięki obce, także posługując się praktyczną znajomością techniki basu cyfrowanego (basso continuo);
- 5. Stosować pojęcia alteracji i umieć je zastosować w analizie i działaniach praktycznych;
- 6. Umieć dokonać analizę harmoniczną uwzględniając następujące elementy: plan tonacyjny, ogólną budowę formalną, przebieg funkcyjny, kadencje, fakturę, specyfikację użytych akordów, procesy harmoniczne – progresje, wychylenia modulacyjne.

Wiedza z zakresu historii muzyki – forma pisemna:

- 1. Wskazać chronologię dziejów muzyki → nazwy epok, ramy czasowe, przedstawiciele.
- 2. Określić funkcje i rodzaje muzyki na przestrzeni dziejów (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki **baroku i klasycyzmu**).

3. Podać rodzaje i typy obsady wykonawczej wraz z praktyką wykonawczą w poszczególnych epokach muzycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki **baroku i klasycyzmu**).
4. Znać terminy i oznaczenia związane z elementami muzyki i faktury muzycznej.
5. Znać budowę i zastosowanie form i gatunków muzycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki **baroku i klasycyzmu**).
6. Rozróżnić techniki kompozytorskie charakterystyczne dla różnych stylów historycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki **baroku i klasycyzmu**).
7. Wymienić reprezentacyjne szkoły/ugrupowania artystyczne i czołowych przedstawicieli muzyki **baroku i klasycyzmu**.

Dodatkowy zakres materiału do egzaminu ustnego:

1. Czytać nuty głosem w kluczu wiolinowym, altowym i basowym posługując się nazwami literowymi lub solmizacyjnymi.
2. Zrealizować przebieg rytmiczny.
3. Zanalizować przebieg muzyczny pod względem funkcyjnym i/lub tonacyjnym.
4. Pytania z zakresu w/w zagadnień z zasad muzyki, harmonii i historii muzyki.

ZAKRES WYMAGAŃ DO KLASY VI POSM II stopnia (cykl 6-letni)

Kształcenie słuchu z elementami zasad muzyki i harmonii – forma pisemna:

1. **Rozpoznawać słuchowo, określać oraz budować/tworzyć:**
 - a) gamy durowe (naturalna, harmoniczna) i molowe (wszystkie odmiany) wraz triadą harmoniczną do 7 znaków przykluczowych;
 - b) interwały proste i złożone;
 - c) interwały charakterystyczne z rozwiązaniem w gamach durowej naturalnej i molowej we wszystkich odmianach;
 - d) akordy durowe, molowe (wszystkie postacie), zmniejszone i zwiększone oraz D^7 (we wszystkich postaciach wraz z rozwiązaniami), czterodźwięk zmniejszony, durowy z septymą wielką, molowy z septymą małą i wielką, durowy i molowy z sekstą, D^9 , $D^{6/4}$;
 - e) skale modalne, pochodzenia ludowego (górska, cygańska), chromatyczna (regularna) oraz całotonowa (rozpoznać i zapisać);
 - f) kadencje z uwzględnieniem $D^{6/4}$ i akordów pobocznych;
 - g) progresje i transpozycje;
 - h) modulacje.
2. **Zapisać, skorygować, uzupełnić:**
 - a) przebieg rytmiczny w taktach prostych/złożonych z uwzględnieniem grup niemiaryowych (triola), z kropką, synkopy;
 - b) 1-głosowe dyktando tonalne i atonalne wraz z przebiegiem rytmicznym w taktach prostych/złożonych;
 - c) 2-głosowe dyktando tonalne (z jednym głosem rytmicznym).

Wiedza z zakresu historii muzyki – forma pisemna:

1. Wskazać chronologię dziejów muzyki → nazwy epok, ramy czasowe, przedstawiciele.
2. Określić funkcje i rodzaje muzyki na przestrzeni dziejów (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki epoki **romantyzmu**).
3. Podać rodzaje i typy obsady wykonawczej wraz z praktyką wykonawczą w poszczególnych epokach muzycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki epoki **romantyzmu**).
4. Znać terminy i oznaczenia związane z elementami muzyki i faktury muzycznej.
5. Znać budowę i zastosowanie form i gatunków muzycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki epoki **romantyzmu**).
6. Rozróżnić techniki kompozytorskie charakterystyczne dla różnych stylów historycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki epoki **romantyzmu**).
7. Wymienić reprezentacyjne szkoły/ugrupowania artystyczne i czołowych przedstawicieli muzyki **romantyzmu**.

Dodatkowy zakres materiału do egzaminu ustnego:

1. Czytać nuty głosem w kluczu wiolinowym, altowym, tenorowym i basowym posługując się nazwami literowymi lub solmizacyjnymi.
2. Zrealizować przebieg rytmiczny.
3. Zanalizować przebieg muzyczny pod względem funkcyjnym z uwzględnieniem akordów pobocznych i/lub tonacyjnym.
4. Pytania z zakresu w/w zagadnień z zasad muzyki, harmonii, historii muzyki i form muzycznych.